

Obr. 17. Brno, ulice Petrov. Půdorys přízemí domu. Červeně vyznačeny dokumentované sondy. Autor Archaia Brno z. ú.

Fig. 17. Brno, Petrov Street. Ground floor plan of the house. Excavated trenches are marked in red. Author Archaia Brno.

Obr. 18. Brno, ulice Petrov. Segment otopného zařízení v úrovni podlahy dřevohliněného domu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 18. Brno, Petrov Street. Part of a heating device at the floor level of a wood-and-clay house. Photo by Archaia Brno.

Obr. 19. Brno, ulice Petrov. Středověké konstrukce dvorního křídla domu při městské hradbě (vlevo). Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 19. Brno, Petrov Street. Medieval structures of the house wing adjacent to the fortification (left). Photo by Archaia Brno.

Obr. 20. Brno, ulice Petrov. Jeden z pohřbů. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 20. Brno, Petrov Street. One of the burials. Photo by Archaia Brno.

Literatura

AMČR: Záznam 202202737 [cit. 2024-09-30]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/projekt/detail/M-202202737>.

Summary

The archaeological excavation was carried out by Archaia Brno as part of the construction project ‘Building Development at Petrov 270/7, Brno’ (Město Brno cadastral area, Brno-City District). The earliest medieval contexts uncovered at the site (settlement layers) date to the late 12th and early 13th centuries. In the 13th century, wood-and-clay structures were established here, preceding the current building, which has its oldest construction phase dating to the medieval period (Fig. 17–19). Additionally, six individuals were exhumed from the adjacent cemetery, likely from the late medieval and early modern periods (Fig. 20).

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Ul. Solniční č. p. 15, parc. č. 596/2.

Středověk, novověk. Město. Jiná evidence. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.1963883N, 16.6048978E

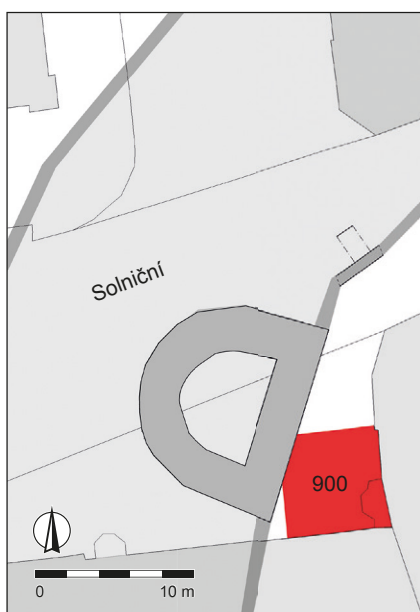
Archeologický výzkum byl realizován v souvislosti se stavbou „Rekonstrukce hotelu Slavia – základ pro patky jeřábu“. Jeho provedení zajistila společnost Archaia Brno z. ú. (akce č. A69/2023), terénní část výzkumu se uskutečnila v září a říjnu 2023 (Zůbek 2023).

Stavební jáma byla situována v těsném sousedství zachovaných reliktních středověké bašty, tzv. Weissner Pulwer Thurm (Bílá prachová věž). Ta byla v 15. století vsazena do parkánové hradby v severozápadním ohybu hradebního pásu. Měla půlválcový tvar. Ikonografickým materiálem je zachycena od poloviny 17. století až do 1. poloviny 19. století (Kolařík 2007, 121–123). Interiér bašty byl dokumentován v roce 2002 v rámci projektu Sanace brněnského podzemí (Merta, Zůbek 2003). V roce 2020 a 2021 byl sledován základ severní části, narušený raženým výkopem kanalizace (Zůbek 2022a). V roce 2022 byl dokumentován průraz do jižního nároží (Zůbek 2022b).

Vyzdění východní stěny bašty včetně náběhu nadzemního zdiva se podařilo částečně odhalit při západní hraně stavební jámy. Přílehlající souvrství reprezentovalo nárůst terénu v prostoru parkánu během středověku a novověku (obr. 21).

Literatura

- Kolařík, V. 2007:** *Opevnění města Brna do konce třicetileté války na základě archeologických výzkumů*. Rkp. diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Dostupné také z: <https://is.muni.cz/th/qphwf/>.
- Merta, D., Zůbek, A. 2003:** *Sanace brněnského podzemí blok 44b*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX200401851 [cit. 2024-09-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-200401851>.
- Zůbek, A. 2022a:** *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Brno, Solniční I, Česká II, Opletalova – rekonstrukce kanalizace a vodovodu“*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202200314 [cit. 2024-09-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202200314>.
- Zůbek, A. 2022b:** *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě Brno, Solniční 15 – podzemní chodba*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202400109 [cit. 2024-09-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202400109>.
- Zůbek, A. 2023:** *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě Rekonstrukce hotelu Slavia – základ pro patky jeřábu*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202400297 [cit. 2024-09-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202400297>.

Obr. 21. Brno, ulice Solniční. Šedě vyznačen průběh městského příkopu a půdorys bašty; červeně sledovaný výkop. Autor Archaia Brno z. ú.

Fig. 21. Brno, Solniční Street. The course of the ditch and the floor plan of the bastion are marked in grey; the excavated trench is highlighted in red. Author Archaia Brno.

Summary

The archaeological excavation conducted by Archaia Brno in Solniční Street (Město Brno cadastral area, Brno-City District) as part of the 'Reconstruction of Hotel Slavia – Crane Foundations' project yielded the masonry of the eastern wall of the bastion, including a section of the above-ground structure (known as the Weisser Pulwer Thurm). The adjacent layers represent the made ground from the Zwinger area, accumulated during the medieval and modern periods (Fig. 21).

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Řečkovice, okr. Brno-město) Palackého náměstí č. p. 2050/9a, parc. č. 2385/1.

Industriální období. Pivovar. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: bez nálezu.

Lokalizace: WGS-84: 49.2516803N, 16.5811558E

V roce 2023 došlo k rekonstrukci areálu „Amfiteátr – Bývalý pivovar Řečkovice“, nacházejícího se na Palackého náměstí v Brně-Řečkovicích. V průběhu výkopových prací byla na nádvoří v blízkosti budovy starého pivovaru odkryta studna, kterou bylo vzhledem k nálezovým okolnostem (nález byl učiněn na dně nestabilního výkopu) možno dokumentovat pouze v omezené míře, přesto bylo možno rozeznat dvě vývojové fáze. Ve starší fázi se jednalo o kamennou studnu, vystavěnou z vápence a metabazitu; v mladší fázi byla studna zakryta kupolí vyzděnou z cihel spojených bílošedou vápnito-píscitou maltou a pískem. K této fázi patří také železné potrubí procházející skrz kupoli. Průměr studny přesáhl 2 m.

Studna zřejmě souvisí s provozem pivovaru, který založili jezuité, jimž Řečkovice připadly v roce 1630. V polovině 18. století měl pivovar výstav 1660 sudů ročně. Fungoval do roku 1892, kdy jej majitel velkostatku Anton Oskar Schindler prodal akciové společnosti Moravia, která pivovar zavřela a nechala v provozu pouze sladovnu. Studnu tak lze snad datovat do 18. či 19. století, cihlová kupole byla vystavěna nejdříve v 19. století, přičemž nelze vyloučit, že souvisí až s prodejem pivovaru a změnou jeho provozu ve sladovnu (Řepa 2017, 827–828, 835–836; Zubalík 2023).

Literatura

- Řepa, M. 2017:** Řečkovice. In: L. Fasora, V. Štěpánek (eds.): *Dějiny Brna 6. Předměstské obce*. Brno: Statutární město Brno, Archiv města Brna, 825–840.
- Zubalík, J. 2023:** *Řečkovice, Amfiteátr – Areál bývalého pivovaru, Brno-Řečkovice*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202400084 [cit. 2024-10-28]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202400084>.

Summary

In 2023, a rescue archaeological excavation was conducted at Palackého Square (Řečkovice cadastral area, Brno-City District), in the area of the former brewery. It uncovered a stone well with a brick dome, dating to the 18th or 19th century, which was used during the brewery's operation.

Jiří Zubalík